

Metodika rozpisu rozpočtu přímých výdajů škol a školských zařízení zřizovaných obcemi v roce 2024

Odbor školství, mládeže a tělovýchovy Krajského úřadu Jihočeského kraje, v dalším textu označený „OŠMT KÚ“, v souladu s § 7 odst. (1) Vyhlášky č. 310/2018 Sb., o krajských normativních ze dne 12. prosince 2018, v platném znění, předkládá metodiku rozpisu rozpočtu přímých výdajů pro rok 2024 školám a školským zařízením zřizovaným obcemi, jejíž součástí je příloha, obsahující stanovené krajské normativy, ukazatele rozhodné pro jejich stanovení a koeficienty podle § 4 téže vyhlášky.

1. Právní rámec rozpisu rozpočtu

Rozpis rozpočtu přímých výdajů je uskutečňován v souladu s:

- § 160 - § 163 zákona č. 561/2004 Sb., o předškolním, základním, středním, vyšším odborném a jiném vzdělávání, (školský zákon), ve znění pozdějších předpisů
- Vyhláškou č. 310/2018 Sb., o krajských normativních, ve znění pozdějších předpisů, v dalším textu označena „vyhláška“
- Směrnicí č. j. MSMT-14281/2018 o závazných zásadách pro rozpisy a návrhy rozpisů finančních prostředků státního rozpočtu krajskými úřady a obecními úřady obcí s rozšířenou působností, ve znění pozdějších předpisů, podle které postupují krajské úřady při rozpisu a poskytování finančních prostředků podle § 160 odst. 1 písm. c) a d) školského zákona právnickým osobám vykonávajícím činnost škol a školských zařízení postupem podle § 161 odst. 5, § 161a odst. 2, § 161b odst. 2 a § 161c odst. 6 školského zákona a obecní úřady obcí s rozšířenou působností při zpracování návrhů rozpisů rozpočtů přímých výdajů právnickým osobám zřizovaným obcí nebo dobrovolným svazkem obcí, jehož předmětem činnosti jsou úkoly v oblasti školství
- Principy rozpisu rozpočtu přímých výdajů regionálního školství územních samosprávných celků na rok 2024, obsažené v materiálu č.j. MSMT-296/2024-2

Současně byly aplikovány obecně platné zákony a vyhlášky:

- Zákon č.262/2006 Sb., zákoník práce, ve znění pozdějších předpisů
- Nařízení vlády č. 341/2017 Sb., o platových poměrech zaměstnanců ve veřejných službách a správě, ve znění pozdějších předpisů
- Nařízení vlády č. 567/2006 Sb., o minimální mzdě, o nejnižších úrovních zaručené mzdy, o vymezení ztíženého pracovního prostředí a o výši příplatku ke mzdě za práci ve ztíženém pracovním prostředí, ve znění pozdějších předpisů

Při tvorbě rozpočtu byly využity také rozborové materiály OŠMT KÚ:

- Rozbor výkazů P1-04 o zaměstnancích a mzdových prostředcích v regionálním školství v Jihočeském kraji v roce 2023
- Mzdové rozvahy zpracované jednotlivými školami a školskými zařízeními podle stavu zaměstnanců k 1. 1. 2024.

Normativní rozpis rozpočtu je závaznou metodou rozdělení finančních prostředků, zajišťuje jednotný přístup v rámci celého kraje a vytváří jednotnou srovnávací základnu pro posouzení efektivnosti všech školských zařízení v Jihočeském kraji.

Při důsledném uplatnění jednotlivých ustanovení uvedených dokumentů usiluje OŠMT KÚ dlouhodobě o dosažení rozpočtové continuity ve stanovení výše objemu rozpočtovaných finančních prostředků pro každé školské zařízení.

Základní princip úpravy krajských normativů pro rok 2024 vycházel z hodnot krajských normativů v roce 2023, které však byly upraveny v souladu se změnami republikových normativů pro rok 2024, uvedených v materiálu MSMT-296/2024-2 Principy rozpisu rozpočtu přímých výdajů regionálního školství územních samosprávných celků na rok 2024, dále jen „principy MŠMT“. Tento materiál je uveden na internetových stránkách MŠMT na adrese:

<https://www.msmt.cz/vzdelavani/skolstvi-v-cr/ekonomika-skolstvi/principy-rozpisu-rozpocetu-primych-vydaju-regionalniho-4>

2. Výkony škol a školských zařízení

Výkony (počty dětí, žáků, strážníků) byly převzaty z výkonových (zahajovacích) výkazů pro školní rok 2023/2024. Byla provedena kontrola výkonů vykázaných v zahajovacích výkazech na kapacitu školského zařízení v rejstříku škol a školských zařízení. V případě, že výkony v zahajovacích výkazech byly vyšší, než je stanovená kapacita, byly upraveny na hodnoty z rejstříku škol a školských zařízení. Podklady k rozpočtu byly předány ke kontrole obcím s rozšířenou působností.

V případě, že se organizace skládá z více součástí jednoho druhu nebo typu (v rejstříku dříve odloučené pracoviště, nyní více míst výkonu činnosti) a škola sestavila více zahajovacích výkazů, jsou výkony pro rozpočet i vlastní rozpočty zpracovány tak, jako by jednotlivé odloučené součásti byly samostatnými školami.

3. Stanovení ukazatelů průměrného platu – Pp a Po

Pp je průměrná rozpočtovaná měsíční výše platu pedagogického pracovníka a Po je průměrná rozpočtovaná měsíční výše platu nepedagogického pracovníka. V souladu s vyhláškou se do průměrné výše platu Pp a Po nezahrnují platby za práci přesčas a za konání přímé výchovné práce nad stanovený rozsah.

OŠMT KÚ stanovil hodnoty průměrného platu Pp a Po na základě rozboru výkazů P1-04 o zaměstnanosti a mzdových prostředcích za rok 2023. Při úpravě hodnot průměrných platů Pp a Po bylo zároveň přihlédnuto k průměrným hodnotám nárokových složek platů v měsíci lednu roku 2024 získaným z podrobné analýzy dat, obsažených ve finančních rozvahách o počtu zaměstnanců, mzdových prostředcích a ostatních běžných výdajích všech školských zařízení Jihočeského kraje. Finanční rozvahy si OŠMT KÚ vyžádal pro potřeby zpracování bilance objemu rozpočtovaných prostředků pro krytí nárokových složek platu a v souladu s článkem VIII. směrnice pro potřeby případného řešení disproporcí mezi rozpisem přímých výdajů.

Podstatný byl přidělený objem mzdových prostředků pro regionální školství Jihočeského kraje, viz tabulka „Rozpis rozpočtu RgŠ ÚSC 2024 ve struktuře závazných ukazatelů (v Kč)“ – Příloha č. 4 k materiálu MŠMT č. j. MSMT-296/2024-2.

Po rozdělení disponibilního množství mzdových prostředků pro obecní školství byla stanovena pro rok 2024 průměrná rozpočtovaná výše platu pedagogického pracovníka Pp a průměrná rozpočtovaná výše platu nepedagogického pracovníka Po, která je uvedena v následující tabulce:

	Pp – pedagogičtí pracovníci	Po – nepedagogičtí pracovníci
Školní družiny a kluby	39 301	25 258
Školní jídelny		26 800

Termín **finanční normativ na jednotku výkonu** (1 žák v ŠD nebo ŠK, 1 stravovaný ve ŠJ) představuje **mzdové prostředky** bez odvodů a ONIV na jednotku výkonu v ročním vyjádření. Finanční normativ mzdových prostředků pro pedagogické a nepedagogické pracovníky se spočte:

$$\text{MP pedagogů} = \text{Pp}/\text{Np} * 12$$

$$\text{MP nepedagogů} = \text{Po}/\text{No} * 12$$

Celkový finanční normativ se pak rovná:

$$\text{MP celkem} = \text{MP pedagogů} + \text{MP nepedagogů}$$

Termín **základní částka**, používaný ve vyhlášce o krajských normativech, pak odpovídá celkovému finančnímu normativu zvýšenému o odvody a částku ONIV. Po vyjádření vzorcem:

$$\text{základní_částka} = (\text{Pp}/\text{Np} * 12 + \text{Po}/\text{No} * 12) * 1,348 + \text{ONIV} \text{ a po úpravě:}$$

$$\text{základní_částka} = 12 * 1,348 * (1/\text{Np} * \text{Pp} + 1/\text{No} * \text{Po}) + \text{ONIV},$$

resp. u školních družin a školních jídelen:

$$\text{základní_částka} = 12 * 1,348 * 1/\text{No} * \text{Po} + \text{ONIV}.$$

4. Kalkulačka pro výpočet

Pro snadný výpočet Np a No, počtu pracovníků a finančního normativu na jednotku výkonu byla vytvořena tzv. **kalkulačka**. Naprogramovaný algoritmus v podobě vzorců po zadání skutečného počtu žáků ŠD, ŠK, nebo strážníků ve ŠJ, stanoví průměrný počet jednotek výkonu (dětí, žáků, strážníků) na 1 pedagogického pracovníka (Np) či nepedagogického pracovníka (No). Z hodnot V, Np a No dále stanoví počet úvazků pedagogických a nepedagogických pracovníků. (Počet úvazků slouží

k výpočtu objemu rozpočtovaných finančních prostředků a nemusí souhlasit s počtem úvazků stanoveným v rozpočtu.) Na základě krajských hodnot rozpočtovaných průměrných platů (Pp a Po) se dále v této kalkulačce spočte hodnota finančního normativu na 1 žáka a 1 strávnicka.

Upozorňujeme na možné nepřesnosti mezi výpočtem provedeným na základě kalkulačky a v tabulce rozpisu rozpočtu, které vznikají zaokrouhlováním.

Kalkulačka je v příloze **Kalkulacka2024**.

5 Komentář k jednotlivým druhům škol a školských zařízení

5. 1. Školní družiny a školní kluby

Výkony ve školních družinách jsou v souladu s vyhláškou převzaty ze zahajovacího výkazu Z2-01, oddíl I, sloupec 4 (pravidelná denní docházka) a výkony ve školních klubech jsou převzaty ze zahajovacího výkazu Z2-01, oddíl VI, sloupec 2 a 4 (pravidelná docházka a pravidelná denní docházka).

Pro školní družiny je hodnota No určena jako konstanta, bez rozdílu počtu zapsaných žáků

$$No = 420$$

Ve školních klubech s počtem výkonů nižším než 43 je stanoven úvazek pedagogických pracovníků ve školním klubu 0,5 úvazku. Ve školních klubech s počtem výkonů vyšším než 43 byla použita konstantní hodnota ukazatele Np a No bez rozdílu počtu zapsaných žáků:

$$Np = 86, No = 420$$

5. 2. Školní jídelny

Pro stravované děti z mateřských škol a stravované žáky základních a středních škol jsou stanoveny samostatné funkční závislosti a je uplatněno samostatné rozpočtování za jednotlivé školní jídelny a školní jídelny – výdejny v rámci jedné organizace. Pro přiřazení No k výkonům se samostatně posuzuje uvaření oběda (v tabulce rozpočtu „kuchyně“) a jeho výdej (v tabulce rozpočtu „jídelna“). Např. pokud se ve školní jídelně vaří 120 jídel a vydává 90 jídel a ve školní jídelně - výdejně vydává 30 jídel, bude pro kuchyni použito No pro 120, ale pro výdej No pro 90 a ve ŠJ - výdejně No pro 30 strávnicků.

Na základě vyhlášky a v souladu s vyhláškou č. 107/2005 Sb., o školním stravování se do počtu stravovaných zahrnují děti a žáci vykázaní ve výkaze Z 17-01 v oddíle I ve sloupcích 3 a 4 (jen oběd a oběd a doplňkové jídlo). Ve sloupci kuchyně byly připočteny počty strávnicků vykázaných v oddíle II, pro které je jídlo vyváženo. V souladu s vyhláškou není stanoven normativ a nejsou tedy rozpočtování strávnicků vykázaní ve výkaze ve sloupci 5 „přihlášení jen k odběru doplňkového jídla“. Normativ pro stravované děti z MŠ předpokládá podávání oběda a aspoň jednoho doplňkového jídla.

Pro stravování žáků ze základních a středních škol jsou stanoveny stejné krajské normativy. Normativ zahrnuje podávání oběda a není přihlíženo k případnému vykázaní doplňkového stravování v zahajovacím výkazu.

Rozdělení normativu na kuchyni a výdejnu:

	ŠJ - jen kuchyně	ŠJ - výdejna
Dítě z MŠ	67 %	33 %
Žák ze ZŠ	75 %	25 %

V případě, že škola má zařazenu ve školském rejstříku školní jídelnu - výdejnu, ale stravu dováží z neškolského zařízení, obdrží mzdové prostředky pouze na zajištění výdeje stravy 33 % pro děti z MŠ a 25 % pro žáky ZŠ. Na náhradní stravování nejsou mzdové prostředky přiděleny.

Stanovení ukazatelů průměrného počtu jednotek výkonů - Np a No

Vyhláška stanoví, že průměrný počet jednotek výkonů No připadající na 1 nepedagogického pracovníka se stanoví jako funkční závislost nebo soubor nejvýše 6 na sebe spojitě navazujících funkčních závislostí.

Funkční závislost pro průměrný počet jednotek výkonu na 1 nepedagogického pracovníka je obecně vyjádřena vztahem:

$$No = a + b * V + c * V^2,$$

kde proměnná V jsou výkony (počet strávnicků) a hodnoty a , b , c , jsou konstanty.

Funkční závislosti, resp. hranice pásem a konstanty a, b, c jsou uvedeny u jednotlivých typů školských zařízení a souhrnně v souboru Normativy_obecni_2024.

Parametry a, b, c pro výpočet No jsou uvedeny v tabulce:

Zařízení (kategorie pracovníků)	Počet strávníků	a	b	c
ŠJ - žáci z MŠ nepedagogové	do 18	0,81		
	18 - 60	16,00	0,37352	-0,0016646
	61 - 156	23,00	0,18778	-0,0004872
	157 a více	40,00		
ŠJ - žáci ze ZŠ a SŠ nepedagogové	do 24	0,61		
	24 - 267	34,00	0,18500	-0,0002060
	268 - 896	61,00	0,02900	-0,0000066
	897 a více	81,00		

6. Ostatní neinvestiční výdaje – ONIV

Rozpis ostatních neinvestičních výdajů je založen na přímém propočtu dle počtu žáků a strávníků. V každé kategorii je stanovena pevná částka na jednotku výkonu. Částky na jednotlivé výkony pro rok 2024 jsou v následující tabulce.

Školní družiny a kluby

žák ve školní družině	30
žák ve školním klubu	24

Stravování

komplexní jídelna - dítě z MŠ	60
komplexní jídelna - žák ZŠ a SŠ	60
jen kuchyně - dítě z MŠ	40
jen kuchyně - žák ZŠ a SŠ	40
jen výdejna - dítě z MŠ	20
jen výdejna - žák ZŠ a SŠ	20

7. Podpůrná opatření personálního charakteru

Počty podpůrných opatření uvedených v části A přílohy č. 1 vyhlášky č. 27/2016 Sb., ve znění pozdějších předpisů, s požadovanými finančními prostředky k 1. 1. 2024, byly stanoveny a zahrnuty do rozpisu rozpočtu podle skutečně vykázaného počtu podpůrných opatření jednotlivými školami a školskými zařízeními k 30. 9. 2023 (resp. 31. 10. 2023) ve výkazu R 43-1 a dále pak ve výkazu R 44-99 za měsíce září až prosinec 2023, u nichž je vykázan datum začátku poskytování po 30. 9. 2023 (resp. 31. 10. 2023) nebo datum ukončení poskytování od 30. 9. 2023 (resp. 31. 10. 2023). Počty podpůrných opatření uvedených v části B přílohy č. 1 vyhlášky č. 27/2016 Sb., ve znění pozdějších předpisů, s požadovanými finančními prostředky k 1. 1. 2024 byly stanoveny podle skutečně vykázaného počtu podpůrných opatření v měsíci prosinci 2023 ve výkazu R 44-99.

Zvýšení podpory společného vzdělávání bude v průběhu roku 2024 realizováno úpravou normativního rozpisu rozpočtu a dalšími úpravami v průběhu celého roku 2024 podle údajů z výkazu R44-99 a normované finanční náročnosti uvedené v příloze č. 1 vyhlášky č. 27/2016 Sb., o vzdělávání žáků se speciálními vzdělávacími potřebami a žáků nadaných. V průběhu roku 2024 bude dále uskutečňována diagnostika dětí, žáků a studentů se speciálními vzdělávacími potřebami a podle výsledků diagnostiky budou poskytována těmto dětem, žákům a studentům podpůrná opatření navýšením normativního rozpisu rozpočtu v souladu se směrnicí. Při ukončení poskytování těchto podpůrných opatření školou nebo školským zařízením ve výkazu R44-99 bude příslušná finanční částka vynaložená na podpůrné opatření krácena o počet zbývajících nevyčerpaných měsíčních v roce 2024.

8. Zohlednění změn v organizaci škol a školských zařízení v průběhu kalendářního roku

Rozpočty přímých výdajů se stanovují na kalendářní rok. Při rozpisu státního rozpočtu na přímé výdaje v regionálním školství jednotlivým krajům Ministerstvo školství, mládeže a tělovýchovy, vychází z vykázaných hodnot ve statistických výkazech, zpracovaných pro školní rok, který začíná v kalendářním roce, který předchází roku rozpočtovanému.

OŠMT KÚ upraví rozpis rozpočtu právnické osoby v průběhu kalendářního roku, pokud v tomto období dojde v důsledku změn ve školském rejstříku nebo změn v souvislosti se zahájením nového školního roku k významné změně jednotek rozhodných pro rozpis rozpočtu přímých výdajů.

Při úpravách závazných ukazatelů rozpočtu OŠMT KÚ přihlíží k objektivizovaným potřebám jednotlivých škol v souladu se „směrnicí“.

9. Komentář k tabulce rozpočtu

Ve sloupci poznámky jsou označeny opravy, které byly provedeny oproti výkonům uvedeným v zahajovacích výkazech:

K - provedena oprava na kapacitu z rejstříku škol a školských zařízení

Pro snadnější orientaci jsou změněné hodnoty uvedeny ve formě vzorce. Např. u ŠD, která vykazala ve výkaze celkem 85 žáků a v rejstříku škol je kapacita školní družiny pouze 80 žáků, je v příslušné buňce zápis: = 85 - 5.

Vlastní rozpočet mzdových prostředků i ONIV bude předán školám a školským zařízením po zaokrouhlení na jednotky Kč.